

C A P I T A N A T A.

planities excipit, ad ducenta p.m. contineat. Ornat quoque eam Sinus, qui *Vrias* Pomponio Melæ; hodiè vero *Golfo di Rode*, nomen habens à Roda oppido, quod *Vria* quondam Latinis.

Opida ad montem Garganum.

Caprinum, Cognatum, Icicella, Bestia sic dicta, pro *Vesta*, cuius hic putatur fuisse ædes, *Vestice*, castellum; *Rode* civitas, olim *Hyrium & Vria*. Sunt qui Italico idiomate *Rore* potius, quam *Rode* dicti debuisse censeant: quod hic summa roris temperies agros mire fœcundet. In ipso monte opidum est *D. Angeli*, frequens, & loci natura per quam munitum: unde mons *Garganus* etiam vulgo *monte di S. Angelo* vocatur. Castellum *D. Ioannis Rotundi*, *S. Giovanni Ritondo*, quo finitimæ gentes *III Eidus Junii*, die, qui *D. Honofrio* dicatus, convenient, perpenſaque messis, anno næque vel ubertate vel angustia, communis omnium consensu certum frumento precium ejus anni decernunt, quod excedere nemini licet. Iuxta radices montis *D. Viti* opidum est, & castellum *Arinianum*, *Arignano*. Deinde versus Occidentem, *S. Alicandi*, *S. Alicandro*, inveniuntur; quintoque inde milliari aliud honestum opidum *Precina, Turris Major*, opidumque nobile, frequens, & opulentum, *D. Severi*.

Lacus Gargani.

Teanum.

Gerion Gerunium.

Lucera.

Ab lævo latere *Gargani* lacus sunt duo, vulgaribus appellationibus, *Lago di Varano* alter; alter, qui intimo sinus recessui proximus, *Lago di Lefina*. In intimum sinus recessum effunditur *Frento* amnis. Decem millia passuum ab ostio ejus & dicto lacu rudera exstant antiqui opidi, prope ripam amnis; quæ *Teanum Apulum* fuſſe existimantur: locus hodie Civitate dicitur. Fuit in mediterraneis opidum *Gerio* *Livio*, *Polybio* *Gerunium*, & *Tabulae Itin. Geronium*, quod intervalla docent fuisse ubi hodie *Tragonara*.

Lucera opidum vulgo vocatur *Lucera*. Quæ

nomina temporis successu cum *Nuceria* & *Nocera* (ut nunc etiam vulgo appellari solent) fuere commutata. Memoratur Polybio, Ciceroni, Cæſari, Livio, Dionysio Halicarnassensi, Straboni, Plinio, Frontino, Appiano, Stephano, Æthico. Cognomento dicta fuit *Apula* (uti & *Nuceria Saracenorum*, *Nocera de gli Saraceni*, & *Luceria dellì pagani*) ad discriminem Campaniæ, Umbriæ, & Galliæ Cispadanæ Nuceriarum. Antiquissima est urbs, ut cui conditor Diomedes adscribitur. Colonia fuit Romanorum.

Ad idem cum *Luceria* flumen *Cerbalum* fuit opidum, cui vocabulum ab initio *Lampe* fertur fuisse; dein *Argos Hippium*; mox *Argurippa*; sive unico *P. Argyrippa*, ac tandem *Arpi*, de quo omisſis aliis, ita *Isaci*: *Quum Diomedes, post Illy eversionem, in patriam Argos navigasset, uxoremque suam Egialeam à Cometa, Stheneli filio, corruptam inveniret, ira Veneris ab se vulnerata; quinque Egialea cum interficere quereret: tunc quidem in Iunonis Argivæ aram confugiens, servatur. postea vero in Italianam profectus est, ad Dauniorum gentem barbaram; cui rex erat Daunus. Is quum ab hostibus obsideretur, auxilium atque opem ab Diomedede petiit; partem terra ei se datum pollicens. Diomedes vero, auxilio suo victoria Daunis parta, condidit urbem Argrippam sive Hippium Argos. Maxima quondam fuit urbs, ut hodie ex ruinis, quæ Arpe incolis, videre est.*

Eodem terrarum tractu, à dextro viæ latere, quâ à *Nuceria* *Arpos* itur, situm est opidum, quod *Livio Ardeonea*; libro de limitibus *Ardona Ardona*. dicitur: quorum hoc etiam nunc nomen iisdem literis obtinet.

Propius hinc Apennini juga est opidum *Asculum*, cognomine *Apulum*; ad discriminem *Asculi Piceni*, vulgo *Ascoli*. Vrbs est admodum antiqua, & multis veteribus memoratur.

